

Сложност на алгоритми

доц. д-р. Нора Ангелова

Оценка на програма

- Времева сложност — оценка на време за изпълнение
- Пространствена (обемна) сложност — оценка на използвана памет

Асимптотична нотация

Как даден алгоритъм работи при достатъчно голям размер n на входните данни?

- **Дефиниция:** Формалното оценяване на сложността на алгоритъм при "достатъчно голямо" n , т.е. при $n \rightarrow \infty$.
- n – размер на входните данни.

Асимптотична нотация

- $O(F)$ - определя множеството от всички функции f , които нарастват **не** по-бързо от F ,
т.е. съществува константа $c > 0$ такава, че $f(n) \leq cF(n)$.
- $\Theta(F)$ - определя множеството от всички функции f , които нарастват толкова бързо, колкото и F (с точност до константен множител),
т.е. съществуват константи $c_1 > 0$ и $c_2 > 0$ такава, че $c_1F(n) \leq f(n) \leq c_2F(n)$.
- $\Omega(F)$ - определя множеството от всички функции f , които нарастват **не** по-бавно от F ,
т.е. съществува константа $c > 0$ такава, че $f(n) \geq cF(n)$.

$n \rightarrow \infty$

Нотацията $O(f)$

- Използва се при оценка на сложност на алгоритми и програми.
- Определя времето за изпълнение на програмата като функция на обема n на входните данни.

Нотацията $O(f)$

* n е дължината на редицата, с която програмата работи.

Определяне на ефективността O -голямо:

- Трябва да се определи колко пъти n -те елемента на редицата се „разглеждат“.
- Разглеждането може да бъде сравняване, създаване, изтриване на стойности и др.

Анализът O -голямо дава асимптотично време за изпълнение на алгоритъм – границата на времето за изпълнение, когато n расте неограничено.

Пример:

Време за изпълнение: $n + 5$ или $n * 5$

Анализът O определя времето за изпълнение като $O(n)$.

Казва се още, че времето за изпълнение е от порядъка на n .

Време за изпълнение: $n^2 + n \rightarrow$ Сложност $O(n^2)$

Нотацията $O(f)$

- Функции за оценка на сложност

$c,$

$\log n,$

$n,$

$n \cdot \log n,$

$n^2,$

$n^3,$

$2^n,$

$n!,$

n^n

Свойства на $O(f)$

- Елементарна операция (не зависи от размера на входните данни) - $O(1)$;
- Рефлексивност: $f \in O(f)$;
- Транзитивност: ако $f \in O(g)$, $g \in O(h)$, то $f \in O(h)$;
- Транспонирана симетрия: ако $f \in O(g)$, то $g \in O(f)$ и обратно;
- За всяко $k > 0$, $k * f \in O(f)$;
- $n^r \in O(n^s)$, за $0 < r < s$;
- Нарастването на сума от функции:
 $f + g \in \max(O(f), O(g))$;
- Композиция на оператори - $f * g \in O(f * g)$;
- Условни оператори - определя се от асимптотично най-бавния между условието и различните случаи;
- Цикли, вложени цикли - $O(n)$, $O(n^p)$;

Пример

```
int n = 10;  
int sum = 0;  
for(int i=0; i<n; i++) {  
    sum++;  
}
```

- За инициализацията е необходимо константно време $a + b$
- За $i = 0$ времето е c
- За изпълнение на цикъла $- p * n$

Общо време = $a + b + c + p * n = p * n + q$,
където p, q са константи

Сложност: $O(n)$

Пример

```
int sum = 0;
for (int i=1; i<n; i*=2) {
    sum++;
}
```

$i = 1, 2, 4, \dots, 2^k, \dots$ докато $i < n$.

$2^k = n, k = ?$

Цикълът се изпълнява $\lceil \log n \rceil$ пъти.

Сложност: $O(\log n)$

Двоично търсене (рекурсия)

- Броят на обръщанията към елементите на масива.
- Нека $T(n)$ е функцията, която задава броя на обръщанията.

Следователно:

$$T(n) = T(n/2) + 1 = T(n/4) + 2 = T(n/2^k) + k$$

$$\text{При } 2^k = n \rightarrow T(n) = T(1) + \log n$$

Сложност: $O(\log n)$.

Недостатъци на Асимптотичната нотация

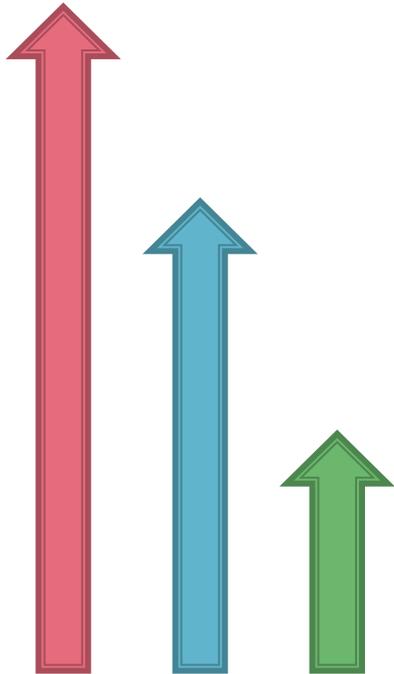
Нотацията се използва при $n \rightarrow \infty$.

Възможно е:

- Оценен алгоритъм да е по-бавен от алгоритъм с по-лоша оценка.
- Два алгоритъма с еднаква сложност да са различно бързи.

Асимптотичната нотация

- Оценки

Quick sort

Алгоритъм:

- Редицата се разделя на две подредици спрямо оста x .
- Елементите $< x$ се записват в първата подредица.
- Елементите $> x$ се записват във втората половина.
- Същото действие се повтаря за всяка от двете подредици.

Quick sort - сложност

- Нека S_1 са елементите по-малки от оста.
- Нека S_2 са елементите равни на оста.
- Нека S_3 са елементите по-големи от оста.

В един по-реалистичен случай, в който повечето елементи са различни, изборът на произволна ос x ще генерира следните размери на трите части:

$$S_1 \approx \text{size} / 2$$

$$S_2 \approx 1$$

$$S_3 \approx \text{size} / 2$$

Всеки път се избира ос, елементите се разместват и размерът се намалява два пъти.

Сложност: $O(n \cdot \log(n))$

Quick sort - сложност

- Нека S_1 са елементите по-малки от оста.
- Нека S_2 са елементите равни на оста.
- Нека S_3 са елементите по-големи от оста.

В най-лошия случай оста x е винаги или най-големият или най-малкият елемент.

Две от групите нямат елементи, а третата съдържа всички останали.

Сложност: $O(n^2)$

Следва продължение ...